

telse havde søgt at raade Bod paa den Mangel, som man den Gang fra enkelte Sider saa, at der var ved Skolevæsenet i Grønland. Det Ændringsforslag, der den Gang var stillet fra socialdemokratisk Side, blev ikke vedtaget, og man udtalte — saa vidt jeg erindrer — noget om, at denne Virksomhed vilde kunne fremmes ad administrativ Vej. Jeg tilføjer, at det i Seminarierne er saadan, at praktisk Erhvervsvirksomhed, Kajakroning og Sælfangst, er en Del af den Undervisning, der gives Lærerne. Men hvorfor skal man saa ikke lade den Undervisning, der bliver Lærerne til Del ved Seminarieopholdet, gaa videre til Eleverne, eventuelt i Fortsættelsesskoler i Lighed med de tekniske Skoler, som benyttes af Haandværkets og Industriens Arbejdere her i Landet? Hertil burde Staten ganske sikkert levere de fornødne Lærerkrafter samt Kajakker osv. til Øvelsesbrug. Hvis man slog ind paa den Vej, vilde man bidrage til at ophjælpe Befolkningens Forhold og samtidig dermed bidrage til Nedsættelsen af det Underskud, som den grønlandske Handel hidtil har givet. Det er, som sagt, nævnt allerede i 1782, at Drengbørnene skulde have en saadan praktisk Erhvervsundervisning, at de burde lære at ro i Kajakker og fange Sæler, men endnu er der intet foretaget i saa Henseende, og der er nu forelagt et Forslag om adskillige Forhold derovre i Grønland, uden at heller der denne vigtige Side er medtagen. At dette Spørgsmaal og Kravet om, at Grønlænderne faa Overskuddet af Handelen, ikke er medtaget, ere de vigtigste Hovedindvendinger, jeg har mod det foreliggende Forslag.

Det forekommer mig endvidere, at det er højst beklageligt, at der, naar vi paa-begynde en saadan Lovgivning om mere eller mindre ukendte Sager som disse, da ikke forelægges os saadanne omfattende Oplysninger, som Regeringen er i Besiddelse af. Nu sagde den højtærede Minister ved Forhandlingens Begyndelse, at der af den nedsatte Kommission var udarbejdet en Betænkning, og at alt skulde blive fremlagt for Offentligheden, og Ministeren sagde endvidere, at der fandtes en Tillægsbetænkning, og at der navnlig om den var gaaet Rygter, men der var fra Kommissionens Side afgivet en Erklæring om, at der ingen som helst Mislighed havde fundet Sted. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, jeg har jo ikke Betænkningen, og jeg ved ikke, hvad der staar hverken i den ene eller den anden af disse to Betænkninger. For saa vidt

der er en Erklæring om, at der ingen Mislighed er begaaet, er det naturligvis godt, men derom kunne vi jo faa Lejlighed til at tale senere. Men det, der forekommer mig at være i særlig Grad beklageligt, er, at Folketingets Medlemmer, naar disse Oplysninger findes, ikke have faaet dem til Vejledning i denne Sag inden dens 1ste Behandling. Den højtærede Minister erklærede, at de skulde blive forelagte. Men naar der har været nedsat en Kommission netop til Undersøgelse af de grønlandske Forhold, og denne Kommission, som Ministeren siger, har afgivet ikke alene en, men oven i Købet to Betænkninger, og naar disse Betænkninger, efter hvad der er fremkommet i Bladene og til Dels ogsaa fra Ministeren selv, ere meget talende og oplysende, hvorfor i al Verden ere disse Betænkninger da ikke blevne omdelte til Tingets Medlemmer, saaledes at de kunne benytte de talende og vægtige Oplysninger, naar de skulde til at beskæftige sig med en Lovgivning som denne? Det forekommer mig at være ganske urimeligt at have et Kommissionsarbejde liggende færdigt, som Ministeren imidlertid beholder, til efter at vi have begyndt den Sags Behandling, hvorom denne Kommissions Betænkning navnlig drejer sig. Da vi imidlertid ikke have den her, kan det jo ikke nytte at beklage sig videre derover nu. Vi have jo i Bemærkningerne faaet saa meget, som Ministeren mener, vi kunne taale paa dette Stadium, vi have faaet lidt at vide, men det er kun lidt. Der er jo en Del Regler og Vedtægter for Grønland, der stamme fra Enevoldstiden, og det forekommer mig, at den af Ministeren i denne Sag udviste Handlemaade er noget i Retning af Enevoldstiden, det er en landsfaderlig Myndighed, Ministeren paatager sig, naar han vaager over, at Rigsdagen kun faar Besked om det, han anser for passende, og til de Tider, han finder det passende, men det forekommer mig at være upassende i vor Tid at have et saadant Kommissionsarbejde liggende færdigt uden at lade det komme til Rigsdagens Kundskab, naar Lovforslaget foreligger til Behandling.

Jeg haaber imidlertid, at det vil lykkes at faa Sagen fuldt oplyst under dens videre Behandling, og jeg skal, ligesom det ærede Medlem for Esbjerg, anbefale hurtigst mulig Fremme af Forslaget i det Haab, at det vil lykkes at faa indført Forbedringer paa de af mig nævnte Omraader og yderligere udvikle dette Lovgivningsarbejde til Gavn for Grønlænderne. Jeg